

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-168

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Lindqvist, Ulla			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Varhaisia tekoja, vertaistuen tiloja. Varhaisen tuen työn kehittävä arviointi Helsingin kaupungin sosiaaliviraston perhekeskuksissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö		Aika-Datum-Month and year 2008-03-31	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 123 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tämän tutkimuksen tehtävänä on kuvata ja arvioida varhaisen tuen työtä Helsingin kaupungin sosiaaliviraston perhekeskuksissa yhteisösosiaalityön näkökulmasta. Tutkimuksen aineistona ovat varhaisen tuen työmuotojen kuvaukset, joita on kerätty leikkipuistojen, kotipalvelun, sosiaalityön ja -ohjauksen, perhetalojen ja -ryhmien sekä kehittämishankkeiden työntekijöiltä kahdessa vaiheessa, ensin sähköisellä kyselyllä (kartoitus) ja sitten työntekijöiden yhteisessä kehittämispöytätyössä. Tutkimus on osa perhekeskusten varhaisen tuen työn kehittämistä. Aineiston analysoinnissa käytetään teoriasidonnaista tarkastelua ja sisällön analyysia. Arvioinnin metodina on kuvailu ja arvioinnin tarkoituksena muodostaa kokonaiskuva varhaisen tuen työstä ja sen kehittämistarpeista. Tutkimuksellinen lähestymistapa on kehittävä arviointi. Työntekijät kuvasivat kartoituksessa 393 työmuotoa, joista analyysin perusteella suoran asiakastyön työmuodoiksi muotoutuivat perhekohtainen työ, ryhmämuotoinen työ, aluetyö, monikulttuurinen työ sekä palveluista tiedottaminen. Välillisen asiakastyön työmuodoiksi muotoutuivat moniammatillinen toiminta ja verkostotyö sekä varhaisen tuen työotteen vahvistaminen. Kartoituksen perusteella vanhemman tukeminen ja sosiaalisen verkoston vahvistaminen nähtiin työntekijöiden kokemina tarpeina työlle. Työmuotojen koetut tulokset olivat positiivisia ja ne koettiin tulevan perhekohtaisessa ja ryhmämuotoisessa työssä. Työntekijöiden kokemuksen mukaan perustehtävälähtöiset työmuodot olivat varsin vaikuttavia. Heidän arvionsa mukaan työmuotojen tuottama muutos asiakkaan elämäntilanteeseen oli keskiarvoisesti 8,31 (asteikolla 1-10).</p> <p>Kehittämispöytätyön tuloksena syntyneissä kuvauksissa on löydettävissä alue-, virasto- sekä työntekijä ja -yhteisötason varhaista tukemista. Alueellinen yhteistyö ja ryhmätoiminta ovat kaikkien toimintojen kuvaamaa yhteistä varhaisen tuen työtä. Tutkimuksessa tarkasteltiin leikkipuistojen työntekijöiden varhaisen tuen työn kuvauksia yhteisöllisyyden ja yhteisösosiaalityön näkökulmasta. Leikkipuistot näyttäytyivät yhteisöllisinä tiloina, joissa kuvausten perusteella toteutuu asiakkaiden osallisuus ja voimaantuminen. Varhaisen tuen työ ei muodosta yhtenäistä ja kaikille toimintoille samankaltaista työmuotokokonaisuutta, vaan eri toiminnot toteuttavat työtä perustehtävästä ja sen erityispiirteistä käsin. Varhaisen tuen työn kuvausten tarkastelun perusteella ehdotetaan varhaista tukea tarkasteltavaksi kehityksellisestä, yhteiskunnallisesta ja toiminnallisesta näkökulmasta. Toiminnallinen näkökulma toteutuu yksilö- ja yhteisötason puuttumisena ja tukemisena. Näiden elementtien kautta varhaisen tuen toiminnassa näkyy sekä universaali, ehkäisevä, kaikille suunnattujen palveluiden näkökulma sekä kohdennettu, lapsen ja lapsiperheiden tarpeisiin puuttuva näkökulma.</p> <p>Varhaisen tuen työn kehittämistä suuntaa muun muassa toimintaympäristön muutokset. Tutkimuksessa on alueellisen yhteisösosiaalityön perustasta johdettu neljä varhaisen tuen yhteisöllistä kehittämisen strategiaa, joissa yhdistyvät toiminnan yleinen tavoite, varhaisen tuen elementit ja työmuodot. Strategiat ovat edistävän ja ehkäisevän toiminnan, yhteisöä lähellä olevien palveluiden, toimijoiden jaetun vastuun ja sosiaalisten verkostojen vahvistamisen -strategiat.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords varhainen tuki yhteisösosiaalityö kehittävä arviointi			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			